

## Aanpak Netcongestie

### Fiche projectlijn 5b: Netbewuste verduurzaming bestaande bouw

#### Inleiding

We staan voor de opgave om de gebouwde omgeving te verduurzamen met als doel een emissievrije gebouwde omgeving in 2050. In Brabant gaat dit om het transformeren van ruim 1.100.000 woningen en 135.000 utiliteitsgebouwen tot goed geïsoleerde panden die gebruik maken van duurzame energie.

#### Probleem

De druk op het elektriciteitsnet neemt toe. Maar liefst 80% van de belasting van het elektriciteitsnet komt uit de bestaande bouw. De verduurzaming van de gebouwde omgeving zorgt voor een (nog) grotere vraag naar elektriciteit door bijvoorbeeld de overgang naar elektrisch verwarmen en koken.

#### Doel

Hoe maken we slimme verduurzamingskeuzes die het net zo min mogelijk belasten? Samen met het team Gebouwde Omgeving en kennispartners zoeken we naar oplossingen en naar handelingsperspectief om deze oplossingen in praktijk te brengen. Hierbij werken we ook samen met onze gemeenten, aangezien gemeenten de regie hebben om de bestaande bouw te verduurzamen.

Onze rol: relatie netcongestie en bestaande bouw > innovatie. Hoe kun je de impact van netcongestie in de bestaande bouw beperken? En ervoor zorgen dat bestaande bouw nieuwe ontwikkelingen niet op slot zet?

Enexis tekent warmtenetten in? In scenario's? Hoe zien die er in detail uit?

#### Wat willen we bereikt hebben in de zomer van 2026?

- Om de energievraag in de gebouwde omgeving te verminderen en om duurzame warmteoplossingen te stimuleren, zijn er een Brabantse Aanpak Besparen en Brabantse Aanpak Warmte opgesteld. Het team Gebouwde Omgeving neemt hierin het voortouw.
- We bouwen aan een stevige kennisbasis over het netbewust verduurzamen van de bestaande bouw en delen kennis actief met gemeenten. Uit de warmtedialogen blijkt dat hier behoefte aan is: Brabantse gemeenten geven aan dat netbewust verduurzamen een van de belangrijkste en meest ingewikkelde thema's is in de verduurzaming van de gebouwde omgeving.
- Netbewuste verduurzaming van de bestaande bouw is onderdeel van de warmteprogramma's die Brabantse gemeenten eind 2026 opleveren. Hiermee willen we bereiken dat de verduurzaming van de bestaande bouw niet sectoraal (focus op warmte), maar integraal (wat is slim vanuit het energiesysteem) wordt opgepakt.
- We gaan met gemeenten het gesprek aan over dat een hybride warmtepomp op dit moment een netbewustere keuze is dan een volledig elektrische warmtepomp. Willen en kunnen we hier vanuit gemeenten of de provincie op sturen?
- Netbewust verduurzamen gaat verder dan alleen technische oplossingen. Het slim afstellen van installaties en bewust omgaan met energie is net zo belangrijk. We ondersteunen/delen

van bewustwordingscampagnes van het Rijk over hoe je zelf bij kan dragen aan het verminderen van de drukte op het stroomnet.

- We geven het goede voorbeeld. In duurzame warmteoplossingen voor de gebouwde omgeving, die we vanuit de provincie stimuleren vanuit het Regionaal Warmtebedrijf en het Kennispunt Warmte, wordt rekening gehouden met de benodigde elektriciteitsvraag.

#### Hoe we dit gaan bereiken?

- Het team Gebouwde Omgeving werkt een Brabantse Aanpak Besparen en een Brabantse Aanpak Warmte uit. We zorgen voor een logische samenhang met de Brabantse Aanpak Netcongestie. Een belangrijk aandachtspunt is collectiviteit: hoe collectiever we wijken verduurzamen, hoe minder afhankelijk we zijn van autonome groei (bijvoorbeeld door de aanschaf van (elektrische) warmtepompen) en hoe beter we kunnen sturen op de belasting van het elektriciteitsnet.
- Vraagstukken op het snijvlak van warmte en netcongestie pakken we samen op met collega's van Gebouwde Omgeving die werken aan het Regionaal Warmtebedrijf en het Kennispunt Warmte. Zo helpen de doorrekeningen in het projectportfolio van het Regionaal Warmtebedrijf om meer zicht te krijgen op de impact van collectieve warmte(net)oplossingen op het elektriciteitsnet.
- We werken ook aan kennisopbouw door te leren van partijen zoals Stroomversnelling, die werkt aan een handreiking netbewuste renovatie. En door samen te werken het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie op het onderwerp all-electric wijken: wijken waar warmtenetten geen betaalbare of haalbare optie zijn.
- We delen actief kennis met onze gemeenten, en gaan met elkaar in gesprek, via de werkgroepen van de RES en/of via het organiseren van een Brabantbreed kennisatelier. Als naslagwerk gebruiken we de Energiewerkplaats Brabant.
- In het communicatieplan netcongestie (*onderdeel van projectlijn Kennisopbouw en communicatie*) is bewustwording over hoe je kunt bijdragen aan het verminderen van de drukte op het stroomnet onderdeel.

#### Rolduiding provincie

- Aanjagen van netbewuste verduurzaming bestaande bouw: door samen met gemeenten op te trekken en het goede voorbeeld te geven.
- Gemeenten stimuleren om netbewuste verduurzaming van de bestaande bouw onderdeel te maken van de warmteprogramma's.

**Commented [IB1]:** Afspraak geprikt met 5.1.2.e en 5.1.2.e eind november.

**Commented [IB2]:** Meenemen in het overleg met 5.1.2.e

**Commented [IB3]:** Afspraak met 5.1.2.e prikken.

**Commented [IB4]:** Bij 5.1.2.e opgevraagd.

**Commented [IB5]:** Is nog niet gepubliceerd.

**Commented [IB6]:** 5.1.2.e moeten we de volgende keer afstemmen met 5.1.2.e !